

Trochę słusznej autoreklamy

— Zupełnie nie wiadomo, dlaczego — mówił niedawno pewien polski dziennikarz — ci uciekający marynarze są ciągle reklamą SPK. W „Expressie” marynarze i SPK, w „Manchester Guardian” to samo itd. Czy nie ma tu trochę za dużo sprytniej-reklamy naszej organizacji?

Otóż w okresie poprzedzającym zakończenie „sezonu wyborczego”, tj. przed zjazdem Rady Głównej, tak może mogłoby się wydawać. Jednak tylko nie poinformowanym! Bo rzeczywistość jest naprawdę dla SPK pochlebna.

SPK było i jest dalej tą instytucją, która od razu opiekuje się każdym uciekinierem, gdy tylko znajdzie się on na terytorium wyspy. Czy będzie to się działo za pośrednictwem miejscowego Koła w porcie lub w okolicy, czy za pośrednictwem Oddziału, czy wreszcie przez Zarząd Główny — wychodzi to na jedno.

Kierownictwo Domu Kombatanta w Londynie przyzwyczaiło się już do widoku młodych marynarzy, trochę jeszcze niepewnych w nowych warunkach, którzy zgłaszają się rano lub późnym wieczorem w hallu na parterze do dyżurnego urzędnika hotelu i oświadczają:

— Mój statek odjechał. Ja zostaję...

Zarządy Główny i Oddziału też są już przyzwyczajone, że co pewien czas trzeba załatwiać sprawy zatrzymanych w areszcie uciekinierów.

Siedzą, bo takie jest prawo: w żadnym kraju nie można bezkarnie przekraczać granicy. Po badaniach, jeśli nie ma zastrzeżeń, zostają wypuszczeni, my zaś zabiegamy, by stało się to jak najszybciej. Staramy się, by się za bardzo nie nudzili w areszcie, później będziemy myśleć, jak ich najprędzej i najkorzystniej „urządzić”. Trudność polega na tym, że brak jest odpowiednich funduszy, potrzebnych na wydatki związane z uchodźcami. Niedawno np. polski marynarz „pozostał” w pewnym porcie południowej Anglii. Ma już prawo pobytu, ale trzeba go przewieźć do Londynu. Za co? Władze imigracyjne w porcie proponują, że pożyczą mu na bilet, pod warunkiem jednak, że SPK zwróci. Z jakich funduszy? Jakoś jednak załatwia się te kłopoty.

Rok bieżący był specjalnie „marynarski”. Przez różne komórki SPK przepłynęło wielu uciekinierów.

— Jak oni trafiają do SPK? — Dzieje się to rozmaicie. Czasem władze emigracyjne przekazują opiekę nad uchodźcami tej organizacji polskiej, którą znają z zabiegów i opieki nad uciekinierami. Jest to SPK. Czasami uciekający trafia do klubu „Białego Orła” a stamtąd go oczywiście przesyłają na Queen's Gate Terrace.

Poza tym niektórzy marynarze wiedzą o nas.

— Skąd? — Od politruka na pokładzie. Np. p. A. Obertyński,

który uciekł z SS „Hugo Kolltāj”, słyszał na statku w czasie pogadanki politycznej, żeby w Londynie wystrzegać się „gniazda reakcjonistów i szpiegów”, znajdującą się w SPK. Ponieważ rozumował tak, jak wszyscy w kraju, to od razu zrozumiał odwrotnie słowa politruka i przyszedł do Domu Kombatanta.

***

Trzeba dużej dozy energii, żeby uciec ze statku. Za sobą zostawia się znane środowisko i znane warunki życia. Często pozostawia się w Polsce przyjaciół i krewnych. Życie na pokładzie było niemiłe, ale znane, — przed sobą zaś ma się nieznaną przyszłość, o której dotychczas mówiono tylko złe rzeczy. Obecnie ludzie w obcym kraju; rodacy, których przedstawiano na pokładzie jako zdrajców lub agentów. Nowe życie jest przygodą, nic o nim z góry nie wiadomo. Nie jest więc łatwo zdecydować się.

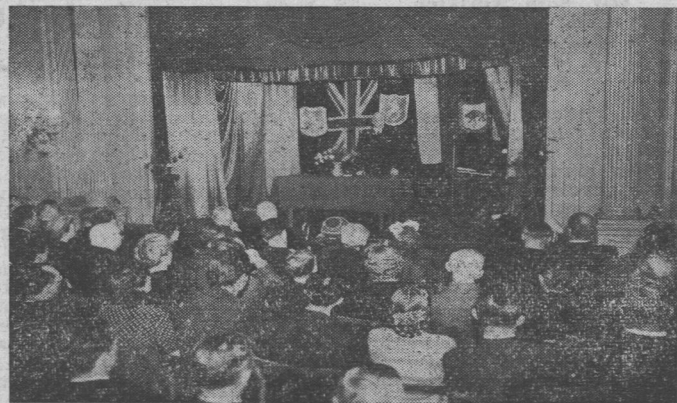
Przebiecie się przez trudności językowe i administracyjne

nie jest bardzo trudne, ale też i nie łatwe. Władze angielskie nie są wrogo nastawione wobec uchodźców. Przeciwnie! Jednak trzeba pamiętać, że z jednej strony Wielka Brytania utrzymuje stosunki z rządem warszawskim, a z drugiej — nie chce wpuszczać ludzi, którzy mogliby się okazać agentami Moskwy. Stąd duża ostrożność władz imigracyjnych.

Dalej powstaje kwestia, co począć z uciekinierem. Trzeba się nim zająć — niech to zrobią Polacy. I tu SPK staje się instytucją opiekuńczą, konsulem i biurem pośrednictwa pracy za jednym zamachem. Dotąd wywiązuje się nieźle. Świadczą o tym „zeznamia”, pp. M. Woźniaka i A. Bajorka z załogi „Tatr”. Stwierdzili oni: wyraźnie w wywiadzie udzielonym prasie, że odwiedzi- ni przedstawiciela SPK w areszcie dodawały im śtychy i przekonania, że dostaną prawo pobytu. Zresztą, przekonali się, że SPK im rzeczywiście w tym pomogło.

J. T.

Dziesięciolecie 5 Kresowej Dywizji Piechoty

Gen. Sulik, dowódca 5 Kresowej Dywizji Piechoty, przemawia na uroczystej akademii w dziesięciolecie 5 KDP

15 i 16 bm. 5 Kresowa Dywizja Piechoty obchodziła dziesięciolecie swego powstania. Pierwszego dnia odbyła się uroczysta akademii w sali Klubu „Białego Orła”. Nieobecne w Londynie Prezydenta R.P. reprezentował gen. Anders; na akademii przybyli premier gen. Odzierżyński, gen. gen. Duch, Kopański, Rudnicki, Wiśniowski, Ząbkowski, sekretarz generalny Zarządu Głównego SPK kol. Soboniewski, prezes Oddziału Wielka Brytania kol. Kozłowski, przedstawiciele Samopomocy Marynarki Wojennej, organizacji społecznych, prasa, zaproszeni goście oraz wielu żołnierzy Dywizji.

Przemówienie powitalne wygłosił gen. Nikodem Sulik, dowódca 5 KDP, następnie zabrał głos gen. Władysław Anders, który omówił obszernie dzieje Dywizji, obecną sytuację polityczną i obowiązki pol-

milionowej emigracji żołnierskiej.

Część artystyczną wypełniły recytacje Jadwigi Domańskiej, Ryszarda Kiersnowskiego oraz występy Chóru Polskiego im. Chopina pod dyrekcją Zbigniewa Gedla.

Drugiego dnia obradowali delegaci Kół Oddziałowych 5 KDP. Prezesem nowego zarządu wybrano płk T. Wirtha. Powzięto m. in. uchwały w sprawie objęcia działalnością Kół jak największej liczby b. żołnierzy Dywizji, w sprawie utworzenia Koła SPK „5 KDP”, postanowiono zwrócić się do odpowiednich władz w związku z naciskami w niektórych ośrodkach pracy na przyjmowanie obywatelstwa brytyjskiego. Postanowiono również poczynić starania, aby w muzeum wojska brytyjskiego w Londynie historia bitwy o Monte Cassino przedstawiona była wiernie.

© Musées de Grasse, Alpes-Maritimes

Uchwały 8 zebrania Rady Głównej SPK

DZIAŁ OGÓLNO-ORGANIZACYJNY

W sprawie utworzenia jednego Oddziału SPK dla całych zachodnich Niemiec

W związku z ujednoliceniem życia w dziedzinie publiczno-prawnej na terenie zachodnich Niemiec oraz, biorąc pod uwagę ważne z punktu widzenia organizacyjnego elementy, Rada Główna SPK nakłada na władze trzech Oddziałów w strefach zachodniej okupacji Niemiec obowiązek doprowadzenia do utworzenia jednego Oddziału SPK dla całych zachodnich Niemiec w terminie najpóźniej do końca bieżącego roku kalendarzowego.

Rada Główna poleca Zarządowi Głównemu SPK dopilnowanie wykonania tej uchwały, a w razie konieczności — wydanie odpowiednich zarządzeń w myśl art. XIII § 7 pkt. i) Statutu Głównego SPK.

W sprawie utrzymania i pomnożenia placówek BIP-u

Rada Główna SPK, doceniając znaczenie i korzyści, jakie Biura Informacji i Porad przy SPK przynoszą ogólni polskiego wychodźstwa, uważa za konieczne:

- utrzymanie istniejących placówek BIP-u w poszczególnych krajach;
- dążenie w miarę możliwości finansowych do organizowania takich placówek w krajach, gdzie zamieszkuje większa liczba uchodźców;
- jednocześnie Rada Główna zaleca wprowadzenie zasady odpłatności usług i dążenie do pokrycia tą drogą kosztów prowadzenia tych biur.

W sprawie sporządzenia ewidencji członków

Rada Główna SPK stwierdza, iż obowiązkiem władz Oddziałów SPK jest dopilnowanie sporządzenia przez podległe im ogniw ewidencji członków. Wszelkie zmiany na wykazie imiennym członków w poszczególnych Kółach SPK winny być przesyłane do wiadomości Zarządu Głównego przynajmniej raz na rok (w czwartym kwartale roku kalendarzowego).

W sprawie powołania referentów prasowych

Rada Główna SPK zaleca poszczególnym Zarządom Oddziałów powołanie, w razie możliwości finansowych referentów prasowych, odpowiedzialnych za utrzymanie stałego kontaktu z organami prasowymi SPK.

Rada Główna podkreśla znaczenie, jakie posiada wymiana informacji prasowych z różnych ośrodków SPK dla utrzymania spójności naszego Stowarzyszenia.

W sprawie poparcia „Polski Walczącej”

Rada Główna SPK poleca wszystkim ogniom organizacyjnym poprzeć na obszarze swego działania w zakresie swoich możliwości rozpowieszczanie organu SPK „Polska Walcząca” i innych wydawnictw lub czasopism współpracujących z SPK.

W sprawie odznaki honorowej SPK

Rada Główna SPK uchwała ustanowić odznakę honorową SPK. Przy jej nadawaniu obowiązują następujące zasady:

- odznaka honorowa SPK może być nadana każdej osobie, stowarzyszeniu lub instytucji w uznaniu zasług położonych dla realizacji celów, którym służy Stowarzyszenie Polskich Kombatantów lub w uznaniu usług odanych naszej organizacji;
- odznaka honorowa SPK może być złota lub srebrna;
- decyzję o nadaniu odpowiedniej odznaki honorowej SPK pobiera komitet odznaki, składający się z trzech przedstawicieli Prezydium Rady Głównej i dwóch przedstawicieli Zarządu Głównego SPK, większością 2/3 głosów na wniosek jednego z Zarządów Oddziałów, lub Zarządu Głównego SPK;
- Zarząd Główny SPK prowadzi specjalną księgę odznaczonych z uwidocznieniem w niej motywów zawartych we wniosku;
- komitet odznaki opracuje szczegółowy regulamin z tym, iż wzór odznaki będzie brał jako motyw zasadniczy znaków członkowskich SPK.

W sprawie utworzenia centralnego funduszu stypendialnego

Rada Główna SPK zaleca Zarządowi Głównemu podniesienie na terenie uchodźstwa w porozumieniu z innymi organizacjami emigracyjnymi projektu stworzenia polskiego centralnego funduszu stypendialnego.

Podstawą funduszu stypendialnego będą kwoty uzyskane ze spłaty pobranych stypendiów przez studentów, którzy, otrzymując stypendia ze źródeł polskich, podpisali zobowiązanie spłaty pobranego stypendium na fundusz stypendialny SPK.

DZIAŁ KULTURALNO-OSWIATOWY

W sprawie nauczania młodzieży i dokształcania dorosłych

Wobec tragicznej sytuacji nauki polskiej w kraju i wobec kurczenia się ośrodków nauki i wychowania polskiego na obczyźnie, Rada Główna wzywa Zarząd Główny SPK do poparcia wszelkich wysiłków, zapewniających młodzieży możliwości uczenia się po polsku, a przede wszystkim wzywa do rozpowieszczania przez własne ogniw wszelkich informacji o kursach szkolnych, kursach maturalnych, uniwersyteckich, korespondencyjnych itd.

W sprawie łączenia inicjatyw oświatowych

Rada Główna wzywa Zarząd Główny do podjęcia wysiłku dla doprowadzenia do połączenia wszelkich inicjatyw oświatowych.

W sprawie pracy oświatowej Oddziałów

Rada Główna zaleca, aby w myśl wytycznych pracy oświatowej, przyjętych na III Walnym Zejeździe SPK, Od-

(Dalszy ciąg na stronie 2)

Uchwały 8 zebrania Rady Głównej SPK

(Dokończenie ze str. 1)

działy zwrócić w bieżącym roku baczną uwagę i poświęcić specjalny wysiłek organizacyjny:

- 1) opiece nad młodzieżą przez udział w akcji organizowania kursów przedmiotów ojczystrych dla dzieci i młodzieży, dostarczenie w miarę możliwości pomocy kursom, czuwanie nad doborem fachowego kierownictwa kursów;
- 2) zagadnieniu pracy wewnętrznej w Kółkach i rozwinieciu akcji odczytowej, zebrań dyskusyjnych itp. Podstawą tej pracy dla środowisk, gdzie brak jest prelegentów, winny stać się materiały odczytowe dostarczone przez centralę;
- 3) dalszemu rozwojowi teatrów amatorskich jako placówek szerzenia kultury polskiej. Pożądanym jest współdziałanie Oddziałów z akcją wydawniczą centrali;
- 4) Zarząd Oddziałów winny dopilnować wprowadzenia w życie uchwały III Walnego Zjazdu SPK, aby we wszystkich Zarządach Okręgowych, a w miarę możliwości również i w Zarządach Kół, były obsadzone stanowiska referentów oświatowych;
- 5) w myśl uchwały III Walnego Zjazdu SPK, Oddziały winny podjąć w roku 1951/52 inicjatywę ustanowienia nagród pisarskich SPK, przyznawanych w dniu święta żołnierza.

W sprawie zaopatrywania bibliotek SPK

Rada Główna stwierdza, iż od połowy r. 1947 Stowarzyszenie prowadzi nieprzerwanie akcję bezpłatnej wysyłki książek do komórek SPK na całym świecie. Wydział Kultury i Oświaty Zarządu Głównego rozesał do tej pory przeszło 100.000 książek, które pochodziły z majątku Polskich Sił Zbrojnych, z zakupu i darów. Działalność tego typu była bardzo celowa i przyczyniła się w dużym stopniu do rozpowszechnienia książki polskiej po świecie, a Pracownia Biblioteczna naszego Stowarzyszenia stała się wielkim centrum bibliotecznym na emigracji.

Obecnie możliwości utrzymania działalności bibliotecznej SPK na dotychczasowym poziomie kurczą się gwałtownie z następujących przyczyn:

- a) zapas książek do formowania bibliotek jest na wyczerpaniu. Najdotkliwiej odczuwa się brak popularnej beletrystyki;
- b) brak jest źródeł taniego masowego zakupu. Nieliczne książki polskie ukazujące się na emigracji są bardzo drogie. To samo — przy innych jeszcze zastrzeżeniach — można by powiedzieć o książkach z kraju, których dopływ poza tym jest nieregularny i niemasowy.

W tej sytuacji należy przedsięwziąć szereg środków zaradczych i dokończyć wszelkich wysiłków, aby zwiększyć zasoby magazynu wysyłkowego i uchronić Pracownię Biblioteczną przed wejściem w fazę szybko postępującej likwidacji. W tym celu należy:

- 1) uzyskać nowe książki z darów ewentualnie ze źródeł społecznych;
- 2) przejąć dla Pracowni Bibliotecznej pewne zasoby książek z księgarni SPK „Centrala Handlowa“;
- 3) przekształcić dotychczasowy system zaopatrywania w książki komórek SPK.

Wszelkie te zagadnienia powinny być uwzględnione w programie działalności Zarządu Głównego na rok najbliższy. Jeżeli idzie o nowy system rozsyłki książek, Rada Główna uchwała pobierać drobnej opłaty za każdą wysłaną książkę do Kół i Oddziałów (z małymi uzasadnionymi wyjątkami jak: zaopatrywanie w książki chorych, niektórych szkół i ośrodków młodzieżowych, a także niektórych ośrodków organizacyjnych). Opłata wyniesie 1 szyling od tomu. Sumy uzyskane na tej drodze będą w całości użyte na zakup nowych książek, jeżeli nadarzą się korzystne okazje oraz na współdziałanie SPK w ruchu wydawniczym na emigracji w celu zdobycia nowych zapasów książek dla Pracowni Bibliotecznej.

DZIAŁ FINANSOWO-GOSPODARCY

Zatwierdzenie bilansu Zarządu Głównego SPK

Rada Główna zatwierdza bilans Zarządu Głównego SPK na dzień 31 marca 1951 r., rachunki działalności za czas od 1. 4. 1950 r. do 31. 3. 1951 r. oraz zamknięcia budżetu zwyczajnego i nadzwyczajnego za rok 1950/51. Budżet zwyczajny na okres 1951/52 zamyka się po stronie dochodów i wydatków sumą £ 21.020.

W sprawie podwyższenia składek członkowskich

W wyniku szczegółowej analizy ciężkiej sytuacji finansowej Stowarzyszenia i jego potrzeb, Rada Główna apeluje do wszystkich Oddziałów o podwyższenie składek do 2 s. (ewentualnie ich równowartości) w możliwie jak najkrótszym czasie.

Gdyby jednak wprowadzenie tej podwyżki nie nastąpiło, to Rada Główna upoważnia Zarząd Główny do wprowadzenia w życie w porozumieniu z Zarządami Oddziałów składki członkowskiej w wysokości 2 s lub ich równowartości, nie wcześniej jednak jak od dnia 1. 1. 1952 r. poczynając.

W sprawie pomocy dla Oddziału SPK Francja

Biorąc pod uwagę wyjątkowo trudną sytuację Oddziału SPK Francja, Rada Główna poleca Zarządowi Głównemu:

- a) przyjąć temu Oddziałowi w możliwie najkrótszym czasie z pomocą w granicach możliwości Zarządu Głównego;

Szukają Was!

STANISŁAW MILLER, wachmistrz, kierowca z Bazy 2 Korpusu.

STEFANIA KOCYK, do 1949 r. przebywała w Afryce w ośrodku Kampala, Uganda.

J. BUCHTA, ostatni znany adres Polish Navy Camp, Okehampton, Devon.

JÓZEF TUROWSKI, poszukiwany przez Anastazję Świątkowską z USA.

MICHAŁ MALIS, ur. 15.8.1913 r. w Kowalowie, pow. Tarnów. Ostatni znany adres: 106. Wavertree Rd., Streatham, London, S.W.2.

Wszelkie wiadomości kierować do Zarządu Głównego SPK — 18, Queens Gate Terrace, London, S.W.7.

b) przeprowadzenie wraz z Zarządem Oddziału SPK we Francji całości zagadnień finansowo-gospodarczych tego Oddziału i ustalenie najskuteczniejszych sposobów zmierzających do trwałe poprawy ogólnej sytuacji finansowo-gospodarczej tego Oddziału.

W sprawie pomieszczeń Zarządu Głównego

W związku z tym, iż obecne pomieszczenie Zarządu Głównego oraz Zarządu Oddziału Wielka Brytania i Zarządu Okręgu SPK Londyn (16 - 20, Queens Gate Terrace, London, S. W. 7) nie odpowiada potrzebom organizacyjnym, gdyż:

- a) uniemożliwia utrzymanie biur tych ogniw organizacyjnych w przyszłości w tej dzielnicy ze względu na jej charakter mieszkalny (residential);
- b) uniemożliwia rozwinięcie życia organizacyjnego z powodu braku stosownej sali i ograniczeń w jej użytkowaniu;
- c) powoduje wysokie obciążenia związane z charakterem dzielnicy, bardzo niską dochodowością 1/3 majątku SPK ulokowanego w tych nieruchomościach, Rada Główna poleca Zarządowi Głównemu podjęcie energicznych kroków w sprawie zmiany pomieszczeń i upoważnia do nabycia odpowiedniej nieruchomości freehold lub leasehold przy równoczesnej sprzedaży posiadanej przez SPK nieruchomości (16 - 20, Queens Gate Terrace, London, S. W. 7).

W sprawie tzw. sum włoskich

Rada Główna SPK, działając w oparciu o art. XIII § 7 pkt. e), oraz art. XVI § 1 Statutu Głównego SPK — upoważnia Prezydium Rady Główniej łącznie z Prezydium Zarządu Głównego do rozstrzygnięcia, na wniosek Zarządu Głównego, w sprawach dotyczących uznania i spłaty pretensji ze strony innych organizacji oraz instytucji polskich do SPK w związku z odzyskaniem tzw. sum włoskich.

Jednocześnie Rada Główna zakazuje zwiększania pozycji budżetu zwyczajnego, a zwłaszcza wydatków nieprzewidzianych w związku z odzyskaniem sum włoskich.

Kursy języka angielskiego

Victoria J. C. and J. T. Institute będzie prowadzić kursy wieczorowe języka angielskiego w trzech stopniach: elementarnym, średnim i zaawansowanym w dwu szkołach:

- 1) Pulteney School, Peter Str., Wardour Str., W. 1 (stacja kolejki podziemnej Piccadilly Circus, Leicester Sq.);
- 2) Laysterne School, Brunswick Place, City Rd., N. 1 (stacja kolejki podziemnej Angel, Old Str. Station).

Na każdym stopniu będzie po kilka kursów, z których pewne odbywają się po dwa razy, inne trzy razy w tygodniu.

Lekcje są dwugodzinne i rozpoczynają się o 6, 6.15 lub 6.30 wieczorem. Nauka rozpoczyna się 24 września, wpisy od 5.30 do 8 wieczorem. Opłata za okres (29.9 — 27.6.52) wynosi 5 s za jedną lekcję tygodniowo.

Zalew kłamstwa

Propaganda reżimowa ustawicznie zachłystuje się ilością wydanych pozycji i wielkością nakładów podręczników szkolnych i co najważniejsze — ich zmianą pod względem ideologicznym.

W r. 1950 wydano około 130 podręczników w ogólnym nakładzie sięgającym 32 milionów egzemplarzy. Tej pracy wydawniczej — entuzjazmu — „towarzyszy poważny wysiłek nad ulepszeniem treści podręczników pod względem ideologicznym i metodycznym w duchu naukowych zasad marksizmu-leninizmu“.

W planie wydawniczym na r. 1951-52 przewidziano druk 140 pozycji, z których kilkanaście pozycji z zakresu historii i literatury dla klas wyższych nie jest jeszcze gotowych. Historia, literatura i cała humanistyka są przez reżim najstaranniej przygotowywane, bo tam może się zakraść najwięcej teorii „kapitalistyczno-burżuazyjnych“ i tam istnieją największe możliwości wychowania młodych adeptów na marksistów made in Moscow. Najłatwiejsze wykonanie tego zadania to po prostu przetłumaczenie z rosyjskiego tych podręczników, które nie muszą być przygotowane specjalnie dla polskiego dziecka. Historii Polski i historii polskiej literatury jeszcze się chwilewo polskie dziecko nie uczy z rosyjskiego tłumaczenia, ale już podręcznik nowożytnej historii I. S. Gaikina ułatwia zadanie „polskim“ pedagogom

i autorom. O tłumacza w Polsce łatwiej niż o autora, który by odpowiadał warunkom konkursowym aeropagu na Kremlu.

Jak wiadomo, produkcja książek szkolnych jest zmopolizowana przez Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, natomiast dystrybucja przez „Dom Książki“. W tym systemie kartelu państwowego dziecko polskie dostaje produkt, pozostający pod ścisłą kontrolą komunistycznej administracji, w każdej fazie jego tworzenia i rozprowadzania. Troska o podręczniki jest troską nie tylko o młodzież, ale i o zapewnienie ciągłości systemu komunistycznej dyktatury.

Na 11 listopada dla teatrów amatorskich BIBLIOTECZKA TEATRALNA

POLSKIEJ YMCA I SPK NR 6

Wiktor Budzyński „VILLA ESPERANZA — MIASTECZKO NADZIEI“

Sztuka w jednym akcie na obchód listopadowy Życie emigrantów w Argentynie

Do nabycia: Centrala Handlowa SPK, 57, Edbrooke Rd., London, W. 9

oraz Stowarzyszenie Polskich Kombatantów 20, Queens Gate Terrace, London, S. W. 7
Cena 2/6

Teatr kukiełkowy dobrą formą pracy oświatowej

W polskiej pracy oświatowej zaniedbuje się jedną jej formę, znaną dobrze z polskiego życia obyczajowego, niezwykle często spotykaną w pracy oświatowej klubów angielskich. Mamy na myśli teatr kukiełkowy. Znamy go dobrze i pamiętamy z okresu lat dziecińczych z szopki na Boże Narodzenie. Ale jako forma pracy oświatowej ma ona znacznie szerszy zakres i może być często stosowana. Stosuje się go np. w szopkach politycznych. Można się nim posłużyć przy inscenizacji bajek, opowiadań itp.

Jest to forma pracy bardzo tania, tym tańsza, że najważniejsze części wyposażenia, tj. obudowanie czyli tzw. szopka i postaci „figurki“ mogą być wykonane w własnym zakresie. Odpada więc w ten sposób cała tro-

ska o dekorację i kostiumy, co stanowi bardzo poważną pozycję w kosztach zorganizowania przedstawienia nawet na poziomie teatru amatorskiego.

Przygotowanie tekstu również wymaga mniejszego nakładu pracy, choćby już ze względu na prostotę i krótkość akcji. Teatr kukiełkowy może mieć szerokie zastosowanie w tych ośrodkach, gdzie znajduje się większa ilość dzieci. Ośrodkom takim radzimy przygotowanie przedstawienia tzw. szopki w okresie Bożego Narodzenia.

Szczegóły, jak przygotować obudowanie, figurki kostiumy itp. można znaleźć w specjalnym numerze „Poradnika dla Pracowników Świeć“, poświęconym temu zagadnieniu (nr 53, styczeń 1945).

Pierwsze zgłoszenie

Na apel Wydziału Kulturo-Oświatowego Zarządu Oddziału w sprawie konkursów amatorskich zespołów polskich tańców narodowych wpłynęło jako pierwsze zgłoszenie zespołu zorganizowanego przy kole Samopomocy Polaków w Bury i Bolton.

Zespół ten, jak wynika ze zgłoszenia, istnieje półtora roku, liczy 12 dziewcząt i 10 chłopców (robotnicy polscy zamieszkali w Bury i Bolton). Zespół tańczy: krakowiaka, kujawiaka, mazura, trojaka i poloneza. W opracowaniu są obecnie tańce góralskie. Kostiumy dla zespołu wykonywane są własnym przemysłem, a finansowane są przez

Koło Samopomocy Polaków w Bury i Zjednoczenie Polaków w Bolton. Zespół występuje od półtora roku w czasie polskich i angielskich akademii okolicznościowych, zyskując wszędzie bardzo pochlebne recenzje.

Ostatnie występy odbyły się w Manchesterze, Oldham, Bolton, Morton, Burnley, Redcliff i Tottington. W dniach 25 i 27 bm. na zaproszenie Komitetu miasta Bury zespół wystąpił na uroczystości, dochód z której przeznaczono na budowę pomnika poległych żołnierzy 2 wojny światowej.

(y)